EIROPAS PARLAMENTS

2004 *2009*

Pilsoņu brīvību, tieslietu un iekšlietu komiteja

2008/0244(COD)

3.3.2009

***I
ZIŅOJUMA PROJEKTS

par priekšlikumu Eiropas Parlamenta un Padomes direktīvai, ar ko nosaka obligātos standartus patvēruma meklētāju uzņemšanai (pārstrādāta versija) (COM(2008)0815 – C6-0477/2008 – 2008/0244(COD))

Pilsoņu brīvību, tieslietu un iekšlietu komiteja

Referents: *Antonio Masip Hidalgo*

(Pārstrādāšana – Reglamenta 80. pants)

Izmantoto apzīmējumu skaidrojums

*	Apspriežu procedūra *nodoto balsu vairākums*
**I	Sadarbības procedūra (pirmais lasījums) *nodoto balsu vairākums*
**II	Sadarbības procedūra (otrais lasījums) *nodoto balsu vairākums, lai apstiprinātu kopējo nostāju* *Parlamenta deputātu vairākums, lai noraidītu vai grozītu kopējo nostāju*
***	Piekrišanas procedūra *Parlamenta deputātu vairākums, izņemot gadījumus, kas minēti EK līguma 105.,107.,161.un 300. pantā un ES līguma 7. pantā*
***I	Koplēmuma procedūra (pirmais lasījums) *nodoto balsu vairākums*
***II	Koplēmuma procedūra (otrais lasījums) *nodoto balsu vairākums, lai apstiprinātu kopējo nostāju* *Parlamenta deputātu vairākums, lai noraidītu vai grozītu kopējo nostāju*
***III	Koplēmuma procedūra (trešais lasījums) *nodoto balsu vairākums, lai apstiprinātu kopīgo projektu*

(Norādīto procedūru izvēlas atkarībā no Komisijas ierosinātā juridiskā pamata)

Grozījumi normatīvā tekstā

Parlamenta grozījumos izmaiņas ir ***treknrakstā un slīprakstā***. Attiecībā uz normatīviem grozījumu aktiem tās daļas, kuras tiek pārņemtas no jau esoša teksta, ko Parlaments vēlas grozīt, lai gan Komisija to nav grozījusi, ir izceltas **treknrakstā**. Iespējamie teksta fragmentu svītrojumi tiek apzīmēti šādi: [...]. Teksts *parastā slīprakstā* tehniskajiem dienestiem norāda tās normatīvā teksta daļas, kurās ir ierosināti labojumi galīgajam teksta variantam (piemēram, nepārprotami kļūdainas teksta daļas vai to izlaidumi kādā no valodām). Šie labojumu ierosinājumi jāapstiprina attiecīgajiem tehniskajiem dienestiem.

SATURA RĀDĪTĀJS

Lpp.

EIROPAS PARLAMENTA NORMATĪVĀS REZOLŪCIJAS PROJEKTS**Error! Bookmark not defined.**

PASKAIDROJUMS .....**Error! Bookmark not defined.**

EIROPAS PARLAMENTA NORMATĪVĀS REZOLŪCIJAS PROJEKTS

par priekšlikumu Eiropas Parlamenta un Padomes direktīvai, ar ko nosaka obligātos standartus patvēruma meklētāju uzņemšanai (pārstrādāta versija)
(COM(2008)0815 – C6-0477/2008 – 2008/0244(COD))

(Koplēmuma procedūra – pārstrādāšana)

Eiropas Parlaments,

– ņemot vērā Komisijas priekšlikumu Eiropas Parlamentam un Padomei (COM(2008)0815),

– ņemot vērā EK līguma 251. panta 2. punktu un 63. panta 1. punkta pirmās daļas b) apakšpunktu, saskaņā ar kuriem Komisija tam ir iesniegusi priekšlikumu (C6-0477/2008),

– ņemot vērā Iestāžu 2001. gada 28. novembra nolīgumu par tiesību aktu pārstrādāšanas tehnikas strukturētāku izmantošanu[1],

– ņemot vērā Juridiskās komitejas 2009. gada 25. februāra vēstuli Pilsoņu brīvību, tieslietu un iekšlietu komitejai saskaņā ar Reglamenta 80.a panta 3. punktu,

– ņemot vērā Reglamenta 80.a un 51. pantu,

– ņemot vērā Pilsoņu brīvību, tieslietu un iekšlietu komitejas ziņojumu un Juridiskās komitejas atzinumu (A6-0000/2009),

A. tā kā saskaņā ar Eiropas Parlamenta, Padomes un Komisijas juridisko dienestu konsultatīvās darba grupas atzinumu šajā priekšlikumā nav ietverti citi būtiski grozījumi kā vienīgi tie, kas tajā skaidri norādīti, un tā kā attiecībā uz iepriekšējo tiesību aktu negrozīto noteikumu un šo būtisko grozījumu kodifikāciju priekšlikumā ir paredzēta tikai spēkā esošo tekstu kodifikācija, negrozot to būtību,

1. apstiprina Komisijas priekšlikumu, kurš pielāgots Eiropas Parlamenta, Padomes un Komisijas juridisko dienestu konsultatīvās darba grupas ieteikumiem un kurā iekļauti turpmāk minētie grozījumi;

2. prasa Komisijai priekšlikumu iesniegt vēlreiz, ja tā ir paredzējusi šo priekšlikumu būtiski grozīt vai aizstāt ar citu tekstu;

3. uzdod priekšsēdētājam nosūtīt Parlamenta nostāju Padomei un Komisijai.

[1] OV C 77, 28.3.2002, 1. lpp.

Grozījums Nr. 1

Direktīvas priekšlikums
11. apsvērums

Komisijas ierosinātais teksts	*Grozījums*
(11)Nepieciešams noteikt minimālos standartus patvēruma meklētāju uzņemšanai, kas ir pietiekami, lai nodrošinātu viņiem cilvēka cienīgu dzīves līmeni un salīdzināmus dzīves apstākļus visās dalībvalstīs, ņemot vērā sociālās palīdzības līmeni, kas pieejams uzņēmējas dalībvalsts pilsoņiem.	(11) Nepieciešams noteikt minimālos standartus patvēruma meklētāju uzņemšanai, kas ir pietiekami, lai nodrošinātu viņiem cilvēka cienīgu dzīves līmeni un salīdzināmus dzīves apstākļus visās dalībvalstīs, ņemot vērā sociālās palīdzības līmeni, kas pieejams uzņēmējas dalībvalsts pilsoņiem***, kā arī patvēruma meklētājiem raksturīgos īpašos apstākļus, tostarp viņu vajadzības***.

Or. es

Pamatojums

Sociālās palīdzības līmenis dalībvalstīs ievērojami atšķiras. Pat ja patvēruma meklētāji gūst labumu no uzņemšanas materiālajiem nosacījumiem tādā līmenī, kas līdzvērtīgs tam palīdzības līmenim, kāda piešķirta dalībvalsts valstpiederīgajiem, ir iespējams, ka viņiem nav cilvēka cienīgu dzīves apstākļu, jo viņiem nav ģimenes vai cita atbalsta mītnes valstī.

Grozījums Nr. 2

Direktīvas priekšlikums
13. apsvērums

Komisijas ierosinātais teksts	*Grozījums*
(13) Lai nodrošinātu vienlīdzīgu attieksmi pret visiem starptautiskās aizsardzības pieteikuma iesniedzējiem, kā arī lai garantētu saskaņotību ar spēkā esošo ES acquis patvēruma jomā, jo īpaši ar Padomes 2004. gada 29. aprīļa Direktīvu 2004/83/EK par obligātajiem standartiem, lai kvalificētu trešo valstu valstspiederīgos vai bezvalstniekus kā bēgļus vai kā personas, kam citādi nepieciešama starptautiska aizsardzība, šādu personu statusu un piešķirtās aizsardzības saturu, ir jāpaplašina šīs direktīvas darbības joma, lai	(13) Lai nodrošinātu vienlīdzīgu attieksmi pret visiem starptautiskās aizsardzības pieteikuma iesniedzējiem, kā arī lai garantētu saskaņotību ar spēkā esošo ES acquis patvēruma jomā, jo īpaši ar Padomes 2004. gada 29. aprīļa Direktīvu 2004/83/EK par obligātajiem standartiem, lai kvalificētu trešo valstu valstspiederīgos vai bezvalstniekus kā bēgļus vai kā personas, kam citādi nepieciešama starptautiska aizsardzība, šādu personu statusu un piešķirtās aizsardzības saturu, ir jāpaplašina šīs direktīvas darbības joma, lai

iekļautu alternatīvās aizsardzības pieteikuma iesniedzējus.	iekļautu alternatīvās aizsardzības pieteikuma iesniedzējus. ***Šī direktīva ir jāpiemēro visos procedūras posmos un starptautiskās aizsardzības pieprasīšanas visu veidu procedūrās, kā arī visās vietās un visos centros, kuros uzņem patvēruma meklētājus.***

Or. es

Pamatojums

Ir svarīgi norādīt, ka uzņemšanas nosacījumi jāpiemēro patvēruma meklētājiem, kas gaida, kad viņus pārvietos saskaņā ar tā saukto Dublinas procedūru, kā arī tiem, attiecībā uz kuriem procedūrā ir sasniegts posms, kad izvērtē pieņemamību, vai tiem, kas ir apcietināti vai citādā veidā aizturēti vietā, kur notiek atbildības uzņemšanās, — uz sauszemes robežas, lidostā, policijas iecirknī vai jebkādā citā vietā.

Grozījums Nr. 3

Direktīvas priekšlikums
15.a apsvērums (jauns)

Komisijas ierosinātais teksts	*Grozījums*
	(15a) Parasti attiecībā uz personām, kas prasa starptautisku aizsardzību, nevajag piemērot brīvības atņemšanu.

Or. es

Pamatojums

Le droit de ne pas être privé arbitrairement de liberté est un droit fondamental de la personne humaine, reconnu dans l'article 5 de la Convention européenne de sauvegarde des droits de l'homme. L'article 31 de la Convention de l'ONU de 1951 établit que les États n'appliqueront pas de sanctions pénales (y compris la privation inutile de liberté) aux réfugiés, du fait de leur entrée ou de leur séjour irrégulier dès lors que ceux-ci se présentent sans délai aux autorités et leur exposent des raisons reconnues valables de leur entrée ou présence irrégulières. La demande d'asile constituant une raison valable, la rétention ne doit être utilisée qu'en dernier recours.

Grozījums Nr. 4

Direktīvas priekšlikums
16. apsvērums

Komisijas ierosinātais teksts	*Grozījums*
(16) Patvēruma meklētāju aizturēšana jāpiemēro saskaņā ar pamatprincipu, ka personu nedrīkst aizturēt tikai tāpēc, ka viņš / viņa vēlas iegūt starptautisku aizsardzību, īpaši atbilstoši 31. pantam 1951. gada 28. jūlija Ženēvas Konvencijā par bēgļu statusu. Konkrēti, dalībvalstis nedrīkst patvēruma meklētājiem piemērot sodus, pamatojoties uz nelegālu ieceļošanu vai uzturēšanos, un pārvietošanās ierobežojumus jānosaka tikai vajadzības gadījumā. Šajā saistībā patvēruma meklētāju aizturēšanai jābūt iespējamai tikai ļoti skaidri definētos izņēmuma apstākļos, kas paredzēti šajā direktīvā, un atbilstoši vajadzības un proporcionalitātes principam gan attiecībā uz šādu aizturēšanas veidu, gan mērķi. Ja patvēruma meklētāju aiztur, viņam /viņai jābūt tiesībām uz tiesiskās aizsardzības līdzekļiem valsts tiesā.	(16) Patvēruma meklētāju aizturēšana jāpiemēro saskaņā ar pamatprincipu, ka personu nedrīkst aizturēt tikai tāpēc, ka viņš / viņa vēlas iegūt starptautisku aizsardzību, ***kā tas noteikts arī starptautisko tiesību saistībās, ko uzņēmušās dalībvalstis, jo*** īpaši atbilstoši 31. pantam 1951. gada 28. jūlija Ženēvas Konvencijā par bēgļu statusu. Konkrēti, dalībvalstis nedrīkst patvēruma meklētājiem piemērot sodus, pamatojoties uz nelegālu ieceļošanu vai uzturēšanos, un pārvietošanās ierobežojumus jānosaka tikai vajadzības gadījumā. Šajā saistībā patvēruma meklētāju aizturēšanai jābūt iespējamai tikai ļoti skaidri definētos izņēmuma apstākļos, kas paredzēti šajā direktīvā, un atbilstoši vajadzības un proporcionalitātes principam gan attiecībā uz šādu aizturēšanas veidu, gan mērķi. Ja patvēruma meklētāju aiztur, viņam /viņai jābūt tiesībām uz tiesiskās aizsardzības līdzekļiem valsts tiesā.

Or. es

Pamatojums

Ar šeit pievienotajām atsaucēm ir paredzēts uzsvērt, ka izskatāmajā direktīvā svarīgi ir ievērot starptautiskos pamattiesību standartus. Aizturēšanas pasākumiem jābūt saskaņotiem ne tikai ar piemērojamiem valsts tiesību aktiem, bet arī ar starptautisko tiesību saistībām, ko uzņēmušās dalībvalstis.

Grozījums Nr. 5

Direktīvas priekšlikums
26. apsvērums

Komisijas ierosinātais teksts	*Grozījums*
(26) Šī direktīva respektē pamattiesības un ievēro principus, kas jo īpaši ir atzīti Eiropas Savienības Pamattiesību hartā. Šī direktīva īpaši cenšas pilnībā respektēt cilvēka cieņu un veicināt minētās hartas 1., 6., 7., 18., 24. un 47. panta piemērošanu, un tāpēc tā atbilstoši jāīsteno.	(26) Šī direktīva respektē pamattiesības un ievēro principus, kas jo īpaši ir atzīti Eiropas Savienības Pamattiesību hartā. Šī direktīva īpaši cenšas pilnībā respektēt cilvēka cieņu un veicināt minētās hartas 1., ***4.,*** 6., 7., 18., 24. un 47. panta piemērošanu, un tāpēc tā atbilstoši jāīsteno.

Or. es

Pamatojums

Svarīgi ir izskatāmajā direktīvā iekļaut atsauci uz ES Pamattiesību hartas 4. pantu, ar kuru ir aizliegta necilvēcīga un pazemojoša izturēšanās.

Grozījums Nr. 6

Direktīvas priekšlikums
6. pants – 1. punkts – 2. daļa

Komisijas ierosinātais teksts	*Grozījums*
Dokumenta turētājam piešķir tiesības un pabalstus, ko saskaņā ar šo direktīvu piešķir patvēruma meklētājiem.	***Netiek prasīts nekāds cits dokuments, lai baudītu*** tiesības un pabalstus, ko saskaņā ar šo direktīvu piešķir patvēruma meklētājiem.

Or. es

Pamatojums

Vajadzētu pietikt ar vienu dokumentu, lai pierādītu patvēruma meklētāja statusu, kā arī viņa tiesības un pabalstus.

Grozījums Nr. 7

Direktīvas priekšlikums
8. pants – 2. punkts – ievaddaļa

Komisijas ierosinātais teksts	*Grozījums*
2. ***Vajadzības*** gadījumā, pamatojoties uz katras lietas individuālu izvērtējumu, dalībvalstis var pieteikuma iesniedzēju aizturēt konkrētā vietā saskaņā ar valsts tiesību aktiem, ja citus, mazākus piespiedu līdzekļus nav iespējams efektīvi piemērot. Pieteikuma iesniedzēju var aizturēt konkrētā vietā tikai,	2. ***Izņēmuma*** gadījumā, pamatojoties uz katras lietas individuālu izvērtējumu, dalībvalstis var pieteikuma iesniedzēju aizturēt konkrētā vietā saskaņā ar valsts tiesību aktiem, ja citus, mazākus piespiedu līdzekļus nav iespējams efektīvi piemērot. Pieteikuma iesniedzēju var aizturēt konkrētā vietā tikai,

Or. es

Pamatojums

Le droit de ne pas être privé arbitrairement de liberté arbitrairement est un droit fondamental de la personne humaine, reconnu dans l'article 5 de la Convention européenne de sauvegarde des droits de l'homme. L'article 31 de la Convention de l'ONU de 1951 établit que les États n'appliqueront pas de sanctions pénales (y compris la privation inutile de liberté) aux réfugiés, du fait de leur entrée ou de leur séjour irrégulier dès lors que ceux-ci se présentent sans délai aux autorités et leur exposent des raisons reconnues valables de leur entrée ou présence irrégulières. La demande d'asile constituant une raison valable, la rétention ne doit être utilisée qu'en dernier recours.

Grozījums Nr. 8

Direktīvas priekšlikums
8. pants – 2. punkts – a apakšpunkts

Komisijas ierosinātais teksts	*Grozījums*
(a) lai ***noteiktu, pārliecinātos par vai*** pārbaudītu viņa identitāti vai pilsonību;	(a) lai pārbaudītu viņa identitāti vai pilsonību***, ja viņš atsakās sadarboties šādas pārbaudes veikšanā***;

Or. es

Pamatojums

Ierobežojot tiesības uz brīvību, šie ierobežojumi ir jānosaka sašaurināti — tāpat kā jebkādi brīvības vai pamattiesību ierobežojumi. Tāpēc svarīgi ir vairāk precizēt šā panta formulējumu, lai patiešām ierobežotu patvēruma meklētāja aizturēšanas pamatojumu klāstu.

Patvēruma meklētāja identitātes un/vai pilsonības pārbaude nav pietiekams iemesls, lai pamatotu aizturēšanu, izņemot gadījumus, kad patvēruma meklētājs atsakās labticīgi sadarboties personības noteikšanā.

Grozījums Nr. 9

Direktīvas priekšlikums
8. pants – 2. punkts – b apakšpunkts

Komisijas ierosinātais teksts	*Grozījums*
(b) lai noteiktu elementus, uz kuriem ir pamatots viņa patvēruma pieteikums, kuri citos apstākļos varētu zust;	(b) ***sākotnējās intervijas laikā,*** lai noteiktu elementus, uz kuriem ir pamatots viņa patvēruma pieteikums, kuri citos apstākļos varētu zust;

Or. es

Pamatojums

Ierobežojot tiesības uz brīvību, šie ierobežojumi ir jānosaka sašaurināti — tāpat kā jebkādi brīvības vai pamattiesību ierobežojumi. Tāpēc svarīgi ir vairāk precizēt šā panta formulējumu, lai patiešām ierobežotu patvēruma meklētāja aizturēšanas pamatojumu klāstu.

Iebildumus pret vispārējo principu nevar izmantot, lai pamatotu aizturēšanu visas tās procedūras laikā, kurā nosaka bēgļa statusu.

Grozījums Nr. 10

Direktīvas priekšlikums
8. pants – 2. punkts – d apakšpunkts

Komisijas ierosinātais teksts	*Grozījums*
(d) ja tas nepieciešams valsts drošībai un sabiedriskajai kārtībai.	(d) ja tas nepieciešams valsts drošībai un sabiedriskajai kārtībai ***un ja pierādījumi liecina, ka pieteikuma iesniedzējs var reāli un patiesi apdraudēt šos principus.***

Or. es

Pamatojums

Ierobežojot tiesības uz brīvību, šie ierobežojumi ir jānosaka sašaurināti — tāpat kā jebkādi brīvības vai pamattiesību ierobežojumi. Tāpēc svarīgi ir vairāk precizēt šā panta formulējumu, lai patiešām ierobežotu patvēruma meklētāja aizturēšanas pamatojumu klāstu.

Ar valsts drošības prasībām saistītajam izņēmumam nevajadzētu kļūt par vispārēju noteikumu. Tāpēc svarīgi ir šo izņēmumu sašaurināt līdz esošiem pierādījumiem, kas apliecina reālus un tūlītējus draudus, kurus varētu radīt pieteikuma iesniedzējs.

Grozījums Nr. 11

Direktīvas priekšlikums
9. pants – 1. punkts – 1. daļa

Komisijas ierosinātais teksts	*Grozījums*
1. Aizturēšanu nosaka uz iespējami īsāku laiku. Konkrēti, aizturēšana saskaņā ar 8. panta 2. punkta a), b) un c) apakšpunktu nepārsniedz saprātīgu laika posmu, kas nepieciešams vajadzīgo administratīvo procedūru veikšanai, lai iegūtu informāciju par patvēruma meklētāja pilsonību vai par elementiem, kas ir pamatā viņa pieteikumam, vai veikt attiecīgo procedūru nolūkā izlemt par viņa / viņas tiesībām ieceļot valstī.	1. Aizturēšanu nosaka uz iespējami īsāku laiku. Konkrēti, aizturēšana saskaņā ar 8. panta 2. punkta a), b) un c) apakšpunktu nepārsniedz saprātīgu laika posmu, kas nepieciešams vajadzīgo administratīvo procedūru veikšanai, lai iegūtu informāciju par patvēruma meklētāja pilsonību ***vai identitāti*** vai par elementiem, kas ir pamatā viņa pieteikumam, vai veikt attiecīgo procedūru nolūkā izlemt par viņa / viņas tiesībām ieceļot valstī.

Or. es

Grozījums Nr. 12

Direktīvas priekšlikums
9. pants – 1. punkts – 2. daļa

Komisijas ierosinātais teksts	*Grozījums*
Administratīvās procedūras kavēšanās, ko nevar piedēvēt patvēruma meklētājam, nav pamatojums aizturēšanas turpināšanai.	***Minētās administratīvās procedūras ir jāveic pienācīgi ātri.*** Administratīvās procedūras kavēšanās, ko nevar piedēvēt patvēruma meklētājam, nav pamatojums aizturēšanas turpināšanai.

Or. es

Grozījums Nr. 13

Direktīvas priekšlikums
9. pants – 2. punkts

Komisijas ierosinātais teksts	*Grozījums*
2. Aizturēšanu nosaka tiesu iestādes. Steidzamās lietās aizturēšanu var noteikt administratīvās iestādes, un šādā gadījumā aizturēšanas orderi ***72 stundu*** laikā no aizturēšanas sākuma apstiprina tiesu iestādes. Ja tiesu iestāde konstatē, ka aizturēšana ir nelikumīga, vai ja ***72 stundu*** laikā nav pieņemts lēmums, attiecīgo patvēruma meklētāju nekavējoties atbrīvo.	2. Aizturēšanu nosaka tiesu iestādes. Steidzamās lietās aizturēšanu var noteikt administratīvās iestādes, un šādā gadījumā aizturēšanas orderi ***bez kavēšanās, ne vēlāk kā 48 stundu*** laikā no aizturēšanas sākuma apstiprina tiesu iestādes. Ja tiesu iestāde konstatē, ka aizturēšana ir nelikumīga, vai ja ***48 stundu*** laikā nav pieņemts lēmums, attiecīgo patvēruma meklētāju nekavējoties atbrīvo.

Or. es

Pamatojums

Les demandeurs d'asile ne sont pas des criminels. Leur détermination politique en faveur de la liberté fait d'eux au contraire un exemple pour beaucoup dans le pays d'origine. Si nous voulons que l'Europe constitue une référence mondiale dans la lutte pour la liberté, il faut leur accorder un traitement privilégié et raccourcir le délai de 72 heures. Conformément à l'article 5, paragraphe 3, de la Convention européenne de sauvegarde des droits de l'homme, qui dispose que toute personne arrêtée ou détenue doit être "aussitôt" traduite devant le juge, il importe de reprendre ce mot "aussitôt" pour bien marquer que les circonstances propres à chaque cas sont prises en compte dans un délai maximum de 48 heures.

Grozījums Nr. 14

Direktīvas priekšlikums
9. pants – 4. punkts

Komisijas ierosinātais teksts	*Grozījums*
4. Aizturētos patvēruma meklētājus nekavējoties informē par aizturēšanas iemesliem, aizturēšanas maksimālo ilgumu un valsts tiesību aktos paredzētajām procedūrām aizturēšanas ordera apstrīdēšanai ***pieteikuma iesniedzējam***	4. Aizturētos patvēruma meklētājus nekavējoties ***valodā, ko viņi saprot,*** informē par aizturēšanas iemesliem, aizturēšanas maksimālo ilgumu un valsts tiesību aktos paredzētajām procedūrām aizturēšanas ordera apstrīdēšanai.

saprotamā valodā.

Or. es

Pamatojums

Šā grozījuma mērķis ir garantēt, ka tiek ievērots Cilvēktiesību aizsardzības konvencijas 5. panta 2. punkts. Saskaņā ar šā punkta interpretāciju, ko sniegusi Eiropas Cilvēktiesību tiesa, persona vienkāršā valodā, nelietojot speciālo terminoloģiju, ir jāinformē par viņa/viņas aizturēšanas iemesliem tā, lai šī persona to varētu tiesiski apstrīdēt.

Grozījums Nr. 15

Direktīvas priekšlikums
9. pants – 5. punkts – 1. daļa

Komisijas ierosinātais teksts	*Grozījums*
5. Tiesu iestāde ik pēc saprātīga laika posma pārskata ***ilgstošu*** aizturēšanu ***vai nu*** pēc patvēruma meklētāja pieprasījuma, ***vai arī ex officio***.	5. Tiesu iestāde ***administratīvā kārtā*** ik pēc saprātīga laika posma pārskata aizturēšanu ***un/vai*** pēc patvēruma meklētāja pieprasījuma, ***ja mainās apstākļi vai kļūst zināma jauna informācija, kas ietekmē aizturēšanas pamatojumu***.

Or. es

Pamatojums

Neatkarīgi no tā, vai pieteikuma iesniedzējs ir vai nav lūdzis pārskatīt aizturēšanu, tiesu iestādei regulāri tas ir jādara, izvērtējot gan aizturēšanas likumību, gan nepieciešamību.

Turklāt Cilvēktiesību aizsardzības konvencijas 5. panta 4. punktā ir paredzēts, ka jebkurai personai ir tiesības var griezties tiesā, lai apstrīdētu jebkuru brīvības atņemšanas pasākumu. Patvēruma meklētājiem, kas atrodas šādā situācijā, ir nepieciešama iespēja īstenot šīs tiesības.

Grozījums Nr. 16

Direktīvas priekšlikums
9. pants – 6. punkts – 1. daļa

Komisijas ierosinātais teksts	*Grozījums*
6. Dalībvalstis aizturēšanas gadījumos	6. Dalībvalstis aizturēšanas gadījumos

nodrošina piekļuvi bezmaksas juridiskajai palīdzībai un/vai pārstāvībai***, ja patvēruma meklētājs nevar atļauties segt saistītās izmaksas***.	nodrošina ***patvēruma meklētājam faktisku*** piekļuvi bezmaksas juridiskajai palīdzībai un/vai pārstāvībai. ***Jebkurā gadījumā patvēruma meklētājs var prasīt juridisko palīdzību vai personisku pārstāvību, ja tāda ir viņa vēlme.***

Or. es

Pamatojums

Dalībvalstis nodrošina, lai patvēruma meklētājam būtu reālas iespējas izmantot juridisko palīdzību un/vai pārstāvību.

Juridiskajai palīdzībai un/vai pārstāvībai jābūt bez maksas. Patvēruma meklētājam nevar būt pienākums pierādīt, ka viņš nespēj atļauties segt izmaksas. Jānodrošina viņam iespēja jebkurā laikā izvēlēties juridisko palīdzību vai personisku pārstāvību. Iespējas izmantot juridisko palīdzību un/vai pārstāvību ir noteiktas valstu tiesību aktos.

Grozījums Nr. 17

Direktīvas priekšlikums
10. pants – 3. punkts

Komisijas ierosinātais teksts	*Grozījums*
3. Dalībvalstis nodrošina, ka aizturētiem patvēruma meklētājiem nekavējoties tiek sniegta atjaunināta informācija par noteikumiem, kas tiek piemēroti aizturēšanas vietā, un izklāstītas viņu tiesības un pienākumi ***viņiem saprotamā valodā***.	3. Dalībvalstis nodrošina, ka aizturētiem patvēruma meklētājiem nekavējoties ***valodā, ko viņi saprot,*** tiek sniegta atjaunināta informācija par noteikumiem, kas tiek piemēroti aizturēšanas vietā, un izklāstītas viņu tiesības un pienākumi.

Or. es

Pamatojums

Šā grozījuma mērķis ir garantēt, ka tiek ievērots Cilvēktiesību aizsardzības konvencijas 5. panta 2. punkts. Saskaņā ar šā punkta interpretāciju, ko sniegusi Eiropas Cilvēktiesību tiesa, persona vienkāršā valodā, nelietojot speciālo terminoloģiju, ir jāinformē par viņa/viņas aizturēšanas iemesliem tā, lai šī persona to varētu tiesiski apstrīdēt.

Grozījums Nr. 18

Direktīvas priekšlikums
11. pants – 2. punkts

Komisijas ierosinātais teksts	*Grozījums*
2. Ja nepilngadīgos aiztur, viņiem ir iespēja iesaistīties brīvā laika pavadīšanas pasākumos, tostarp rotaļās ***un*** atpūtas pasākumos, kas atbilst viņu vecumam.	2. Ja nepilngadīgos aiztur, viņiem ir iespēja iesaistīties brīvā laika pavadīšanas pasākumos, tostarp rotaļās**,** atpūtas pasākumos, kas atbilst viņu vecumam***, un pasākumos svaigā gaisā***.

Or. es

Pamatojums

Svarīgi ir iekļaut pasākumus svaigā gaisā, lai veicinātu nepilngadīgo personu fizisko un psihisko attīstību.

Grozījums Nr. 19

Direktīvas priekšlikums
11. pants – 5. punkts – 1. daļa

Komisijas ierosinātais teksts	*Grozījums*
5. Personas ar īpašām vajadzībām neaiztur, ja vien, kvalificētam speciālistam individuāli izskatot viņu situāciju, netiek apliecināts, ka šo personu veselība, tostarp viņu garīgā veselība, un labklājība būtiski nepasliktināsies aizturēšanas rezultātā.	5. Personas ar īpašām vajadzībām neaiztur, ja vien, kvalificētam ***un neatkarīgam*** speciālistam individuāli izskatot viņu situāciju, netiek apliecināts, ka šo personu veselība, tostarp viņu garīgā veselība, un labklājība būtiski nepasliktināsies aizturēšanas rezultātā.

Or. es

Pamatojums

Lai vērtējums būtu neatkarīgs, ir svarīgi, ka arī speciālists ir neatkarīgs.

Grozījums Nr. 20

Direktīvas priekšlikums
14. pants – 2. punkts – 1. daļa

Komisijas ierosinātais teksts	*Grozījums*
2. ***Iespēju*** izglītoties neatliek ilgāk par trim mēnešiem pēc datuma, kad nepilngadīgais vai viņa vecāki iesnieguši starptautiskās aizsardzības pieteikumu.	2. ***Iespēja*** izglītoties ***ir jānodrošina iespējami drīz pēc starptautiskās aizsardzības pieteikuma iesniegšanas, un nekādā gadījumā to*** neatliek ilgāk par trim mēnešiem pēc datuma, kad nepilngadīgais vai viņa vecāki iesnieguši starptautiskās aizsardzības pieteikumu.

Or. es

Pamatojums

Svarīgi ir pēc iespējas ātrāk nodrošināt nepilngadīgo skološanu, lai viņi saņemtu atbilstīgu izglītību.

Grozījums Nr. 21

Direktīvas priekšlikums
15. pants – 1. punkts

Komisijas ierosinātais teksts	*Grozījums*
1. Dalībvalstis nodrošina, ka pieteikuma iesniedzējiem ir piekļuve darba tirgum ne vēlāk kā 6 mēnešus pēc dienas, kad ticis iesniegts starptautiskās aizsardzības pieteikums.	1. Dalībvalstis nodrošina, ka pieteikuma iesniedzējiem ***pēc iespējas ātrāk*** ir ***faktiska*** piekļuve darba tirgum ***un jebkurā gadījumā*** ne vēlāk kā 6 mēnešus pēc dienas, kad ticis iesniegts starptautiskās aizsardzības pieteikums.

Or. es

Pamatojums

Ir svarīgi, lai personas, kas prasa starptautisko aizsardzību, varētu pēc iespējas ātrāk meklēt darbu. Tiesības uz nodarbinātību ir būtiskas, lai pasargātu patvēruma meklētājus no sociālās atstumtības, veicinātu viņu pašpietiekamību un atvieglotu viņu reintegrāciju, atgriežoties izcelsmes valstī. Turpretim, ierobežojot piekļuvi darba tirgum, uzņemšanas valstij lielāki kļūst sociālie izdevumi un pieaug risks palielināt nelegālo nodarbinātību.

Grozījums Nr. 22

Direktīvas priekšlikums
15. pants – 2. punkts

Komisijas ierosinātais teksts	*Grozījums*
2. Dalībvalstis saskaņā ar saviem tiesību aktiem, ***nepamatoti*** neierobežojot patvēruma meklētāju piekļuvi darba tirgum, dod atļauju pretendentam iesaistīties darba tirgū saskaņā ar dalībvalstu paredzētiem nosacījumiem.	2. Dalībvalstis saskaņā ar saviem tiesību aktiem, neierobežojot ***un nekavējot*** patvēruma meklētāju ***faktisku*** piekļuvi darba tirgum, dod atļauju pretendentam iesaistīties darba tirgū saskaņā ar dalībvalstu paredzētiem nosacījumiem.

Or. es

Pamatojums

Šajā direktīvā paredzētā rīcības brīvība dalībvalstīm noteikt jaunus nosacījumus patvēruma meklētājiem, kuriem jau ir piekļuve darba tirgum, nozīmē šīs piekļuves ierobežošanu. Kā šādu ierobežojumu piemēri minami pienākums pieprasīt darba atļauju, ierobežota piekļuve atsevišķām tautsaimniecības nozarēm vai darba laika samazināšana. Turklāt, samazinot dalībvalstu atšķirības, var veicināt otrreizēju plūsmu samazināšanos.

Grozījums Nr. 23

Direktīvas priekšlikums
17. pants – 4. punkts

Komisijas ierosinātais teksts	*Grozījums*
4. Aprēķinot palīdzības apmēru, kas piešķirama patvēruma meklētājiem, dalībvalstis nodrošina, ka uzņemšanas materiālo nosacījumu kopējā vērtība, kas tiks darīta pieejama patvēruma meklētājiem, ir līdzvērtīga tam sociālās palīdzības apmēram, ko piešķir pilsoņiem, kuriem vajadzīga šāda palīdzība. ***Jebkādas atšķirības šajā saistībā ir atbilstoši jāpamato.***	4. Aprēķinot palīdzības apmēru, kas piešķirama patvēruma meklētājiem, dalībvalstis nodrošina, ka uzņemšanas materiālo nosacījumu kopējā vērtība, kas tiks darīta pieejama patvēruma meklētājiem, ir līdzvērtīga tam sociālās palīdzības apmēram, ko piešķir pilsoņiem, ***kuri atrodas līdzīgos apstākļos un*** kuriem vajadzīga šāda palīdzība.

Or. es

Pamatojums

Sociālās palīdzības līmenis dalībvalstīs ievērojami atšķiras. Pat ja patvēruma meklētāji gūst labumu no uzņemšanas materiālajiem nosacījumiem tādā līmenī, kas līdzvērtīgs tam palīdzības līmenim, kāda piešķirta dalībvalsts valstpiederīgajiem, ir iespējams, ka viņiem nav cilvēka cienīgu dzīves apstākļu, jo viņiem nav ģimenes vai cita atbalsta mītnes valstī.

Grozījums Nr. 24

Direktīvas priekšlikums
21. pants – 1. punkts

Komisijas ierosinātais teksts	*Grozījums*
1. Dalībvalstis, īstenojot šo direktīvu, valsts tiesību aktos ņem vērā personu ar īpašām vajadzībām īpašo situāciju. Tādas mazāk aizsargātas personas kā nepilngadīgie, nepilngadīgie bez pavadības, invalīdi, veci cilvēki, grūtnieces, vientuļi vecāki ar mazgadīgiem bērniem , cilvēku tirdzniecības upuri, personas ar garīgās veselības problēmām un personas, kas pārcietušas spīdzināšanu, izvarošanu vai cita veida nopietnu psiholoģisku, fizisku vai seksuālu vardarbību , vienmēr uzskata par personām ar īpašām vajadzībām .	1. Dalībvalstis, īstenojot šo direktīvu, valsts tiesību aktos ņem vērā personu ar īpašām vajadzībām īpašo situāciju. Tādas mazāk aizsargātas personas kā nepilngadīgie, nepilngadīgie bez pavadības, invalīdi, veci cilvēki, grūtnieces, vientuļi vecāki ar mazgadīgiem bērniem, cilvēku tirdzniecības upuri, ***sievietes, kas kļuvušas par ģenitāliju apgraizīšanas upuriem,*** personas ar garīgās veselības problēmām un personas, kas pārcietušas spīdzināšanu, izvarošanu vai cita veida nopietnu psiholoģisku, fizisku vai seksuālu vardarbību, vienmēr uzskata par personām ar īpašām vajadzībām.

Or. es

Pamatojums

Svarīgi ir īpašu uzmanību pievērst sievietēm, kas kļuvušas par ģenitāliju apgraizīšanas upuriem.

Grozījums Nr. 25

Direktīvas priekšlikums
21. pants – 2. punkts

Komisijas ierosinātais teksts	*Grozījums*
2. Dalībvalstis valsts tiesību aktos paredz	2. Dalībvalstis valsts tiesību aktos paredz

procedūras, ar kurām tūlīt pēc starptautiskās aizsardzības pieteikuma iesniegšanas nosaka, vai pieteikuma iesniedzējam ir īpašas vajadzības un norādītu šādu vajadzību būtību. Dalībvalstis nodrošina atbalstu personām ar īpašām vajadzībām visas patvēruma procedūras laikā un nodrošina atbilstošu viņu situācijas uzraudzību.	procedūras, ar kurām tūlīt pēc starptautiskās aizsardzības pieteikuma iesniegšanas nosaka, vai pieteikuma iesniedzējam ir īpašas vajadzības un norādītu šādu vajadzību būtību. Dalībvalstis nodrošina atbalstu personām ar īpašām vajadzībām visas patvēruma procedūras laikā un nodrošina atbilstošu viņu situācijas uzraudzību ***neatkarīgi no tā, kad šīs vajadzības ir identificētas.***

Or. es

Pamatojums

L'identification des personnes ayant des besoins particuliers est capitale puisque les demandeurs d'asile ne peuvent bénéficier des conditions d'accueil instituées par la directive s'ils ne sont pas identifiés comme étant des "personnes ayant des besoins particuliers". Elle est tout aussi importante pour prévenir les pathologies susceptibles d'apparaître ultérieurement pendant la procédure et améliorer la capacité à travailler, le sentiment de sécurité et l'autosuffisance. En outre, identifier rapidement les personnes ayant des besoins particuliers permettrait d'éviter des demandes d'asile ultérieures.

Grozījums Nr. 26

Direktīvas priekšlikums
24. pants – 2. punkts

Komisijas ierosinātais teksts	*Grozījums*
2. Darbinieki, kas strādā ar spīdzināšanas upuriem, ir un arī turpmāk tiek atbilstoši apmācīti par viņu vajadzībām un attiecībā uz informāciju, ko viņi iegūst darba gaitā, ievēro slepenības noteikumus, kas paredzēti attiecīgās valsts tiesību aktos.	2. Darbinieki, kas strādā ar spīdzināšanas***, izvarošanas un cita veida nopietnu vardarbību*** upuriem, ir un arī turpmāk tiek atbilstoši apmācīti par viņu vajadzībām un attiecībā uz informāciju, ko viņi iegūst darba gaitā, ievēro slepenības noteikumus, kas paredzēti attiecīgās valsts tiesību aktos.

Or. es

Pamatojums

Ir loģiski, ka personām, kas strādā ar spīdzināšanas, kā arī izvarošanas vai cita veida nopietnu vardarbību upuriem (šā panta 1. punktā minētās grupas), būtu nodrošinātas atbilstīgas mācības un ka šīs personas varētu tās turpināt. Turklāt šā priekšlikuma

paskaidrojumā ir norādīts, ka svarīgi ir garantēt, lai personām, kas strādā ar spīdzināšanas un vardarbības upuriem, būtu nodrošinātas atbilstīgas mācības un ka šīs personas varētu tās turpināt, kā šajā direktīvā ir paredzēts attiecībā uz nepilngadīgajiem bez pavadības.

Grozījums Nr. 27

Direktīvas priekšlikums
25. pants – 2. punkts – 1. daļa

Komisijas ierosinātais teksts	*Grozījums*
2. Dalībvalstis 1. punktā minētajās lietās nodrošina piekļuvi juridiskajai palīdzībai un/vai pārstāvībai. ***Šāda juridiskā palīdzība un/vai pārstāvība ir bezmaksas, ja patvēruma meklētājs nevar atļauties segt saistītās izmaksas.***	2. Dalībvalstis 1. punktā minētajās lietās nodrošina ***faktisku*** piekļuvi ***bezmaksas*** juridiskajai palīdzībai un/vai pārstāvībai. ***Jebkurā gadījumā patvēruma meklētājs var prasīt juridisko palīdzību vai personisku pārstāvību, ja tāda ir viņa vēlme.***

Or. es

Pamatojums

Patvēruma meklētājam nevar būt pienākums pierādīt, ka viņš nespēj atļauties segt juridiskās palīdzības vai pārstāvības izmaksas. Jānodrošina viņam iespēja jebkurā laikā izvēlēties vienu vai otru.

PASKAIDROJUMS

„Valsts (Meksika) uzņemas rūpes par (šiem) bērniem (Spānijas republikāņu), sniedzot mīlestību un audzināšanu, lai no viņiem izaugtu cienīgi savas tēvzemes ideālu aizstāvji" (Meksikas prezidenta Lázaro Cárdenas vēstule savam Spānijas kolēģim Manuel Azaña).

Eiropas Savienība pirmām kārtām ir dalībvalstu kopiena ar kopējām vērtībām, kas ir apkopotas tās Pamattiesību hartā (še turpmāk – Harta), Eiropas Cilvēktiesību konvencijā (*ECHR*) un Eiropas Cilvēktiesību tiesas jurisprudencē. Starp šīm tiesībām ir arī tiesības uz patvērumu, kuras noteiktas Hartas 18. pantā 1951. gada 28. jūlija Ženēvas konvencijas un 1967. gada 31. janvāra Protokola par bēgļa statusu izpratnē, un tiesības uz papildu aizsardzību, kuras noteiktas Hartas 19. pantā, kas aizliedz kolektīvu izraidīšanu.

Patvērums vienlaikus attiecas gan uz pamattiesībām, gan uz pagaidu tiesībām, ko persona, kurai tās pienākas, izmanto, kamēr šī persona tiek vajāta izcelsmes valstī. Atzīstot šīs tiesības, jānodrošina patvēruma meklētājam pilnvērtīgi dzīves apstākļi tādā veidā, lai, kā *Lázaro Cárdenas* teica *Manuel Azaña*, tagad aprūpētie bērni, pateicoties pagaidu integrācijai uzņēmējvalstī, nākotnē būtu brīvības ideālu aizstāvji.

Tiesības uz patvērumu apvieno demokrātiskās valstis to vērtību aizstāvēšanā un atbalstīšanā.

Pēc Tamperes Eiropadomes, kopējās Eiropas patvēruma sistēmas (*CEAS*) pirmā posma laikā (1999.–2005. gads), galvenais mērķis bija harmonizēt dalībvalstu tiesību sistēmas, piemērojot kopējus minimālos kritērijus. Otrajā posmā nepieciešams ieviest kopēju patvēruma procedūru un vienota statusa piešķiršanu patvēruma vai alternatīvās aizsardzības saņēmējiem.

Šajā kontekstā pieņēma Padomes 2003. gada 27. janvāra Direktīvu Nr. 2003/09/EK, ar ko nosaka obligātos standartus patvēruma meklētāju uzņemšanai dalībvalstīs, dodot tām ievērojamu rīcības brīvību.

Kad minētā direktīva bija piemērota vairākus gadus, Komisijas sniegtie vērtējumi un Eiropas Parlamenta Pilsoņu brīvību, tieslietu un iekšlietu komitejas (LIBE) vizītes ļāva secināt, ka patvēruma meklētāju uzņemšanas procedūras un apstākļi joprojām ir ļoti problemātiski un nevienlīdzīgi, kas izraisa otrreizējas plūsmas un ir pretrunā ar aizsardzības pieejamības vienlīdzības principu Savienībā.

Parlaments jau ir nosodījis Savienībā nepieņemamās pārbaudes, ar ko sastopas patvēruma meklētāji; tas ir norādījis arī uz nevienlīdzīgo slogu starp dalībvalstīm. Lai arī finanšu situācija ir uzlabojusies, Eiropas Bēgļu fonda līdzekļi ir nepietiekami, lai nodrošinātu Savienības noteikto mērķu īstenošanu.

Kaut gan šī pirmā izskatāmā koplēmuma procedūras ziņojumu pakete par patvēruma jautājumiem iezīmē kvalitatīvi nozīmīgāku Eiropas Parlamenta lomu, taču nedrīkstam aizmirst, ka mērķis ir izveidot vienotus patvēruma noteikumus.

Komisijas iesniegtais priekšlikums

Referents ar lielu entuziasmu uztver ierosinājumu pārstrādāt Padomes Direktīvu Nr. 2003/9/EK, ar ko nosaka obligātos standartus patvēruma meklētāju uzņemšanai, un stingri atbalsta Komisijas iesniegtā dokumenta būtību.

Jaunā direktīva dos ieguldījumu uzņemšanas kritēriju saskaņošanā un uzlabošanā, kā arī otrreizējo plūsmu samazināšanā.

Būtiski ir turpmāk minētie priekšlikuma aspekti.

1. Direktīvas piemērošanas joma

- Alternatīvās aizsardzības prasītāju iekļaušana, lai nodrošinātu saskaņotību ar pārējo Kopienas *acquis* („kvalificēšanas" direktīva, kas ievieš jēdzienu „alternatīva aizsardzība", kurš tika atzīts Eiropas Kopienu Tiesas 2009. gada 17. februāra spriedumā *Elgafaji* lietā).

- Direktīvas piemērošana visās patvēruma procedūrās, visos ģeogrāfiskajos reģionos un patvēruma meklētāju uzņemšanas centros, tai skaitā uz robežām un tranzīta zonās.

2. Piekļuve darba tirgum

Piekļuve darba tirgum ir ieguvums gan patvēruma meklētājiem, gan arī dalībvalstij — tiek ierosināts vienkāršot un saskaņot piekļuvi darba tirgum ne vēlāk kā 6 mēnešus pēc starptautiskās aizsardzības pieteikuma iesniegšanas.

Efektīvu piekļuvi nodarbinātībai nedrīkst kavēt ar administratīviem ierobežojumiem.

Piekļuve darba tirgum ir labākais veids, kā nodrošināt to personu neatkarību un labklājību, kuras bijušas spiestas pamest savas valstis, pamatoti baidoties no vajāšanas rases, reliģijas, tautības, politisko uzskatu dēļ vai tāpēc, ka personas pieder kādai sociālai grupai. Tā ļauj izvairīties no sociālās izolācijas un hroniskas materiālās atkarības veidošanās. Apmaksāts darbs palīdz uzņēmējvalsts sabiedrībai labāk iepazīt patvēruma meklētāju stāvokli un viņu sociālo ieguldījumu. Tas ir nepieciešams, lai, kā teica *Lázaro Cárdenas*, izcelsmes valstī pārtrauktu brīvības apspiešanu.

Papildus pienākumu ieviešana attiecībā uz patvēruma meklētāju piekļuvi darba tirgum, piemēram, pieprasot darba atļauju, nekādā gadījumā nedrīkst pagarināt šo sešu mēnešu maksimālo termiņu.

3. Piekļuve uzņemšanas materiālajiem nosacījumiem

Ir jānodrošina dzīves apstākļi, kas atbilst patvēruma meklētāju veselības stāvoklim un ļauj viņiem iztikt — priekšlikums uzliek dalībvalstīm pienākumu vadīties ņemt vērā sociālās palīdzības līemni, kādu tās piedāvā saviem pilsoņiem.

4. Aizturēšana

Referents atgādina principu, saskaņā ar kuru neviens nedrīkst tikt aizturēts tikai tāpēc, ka viņš prasa starptautisku aizsardzību, kā arī atgādina, ka jāiekļauj pagaidu aizturēšanas stingras

procesuālās garantijas.

Personu, ko vajā pret brīvību vērsts režīms, nedrīkst aizturēt Eiropā, jo šī persona bēg no vajāšanas, un vēl jo ne tik nedrīkst apcietināt par to.

Saskaņā ar Eiropas tiesībām (Harta) un starptautiskajām tiesībām (*ECHR* un ANO Konvencija pret spīdzināšanu un citu nežēlīgu, necilvēcīgu vai pazemojošu rīcību un sodīšanu, ANO 1989. gada Bērna tiesību konvencija) Komisijas priekšlikums nodrošina, ka aizturēšana tiek atļauta tikai ārkārtas iemeslu dēļ un vienmēr ņemot vērā nepieciešamības un proporcionalitātes principu, kā arī katrā gadījumā piemērojot individuālu pieeju.

Pastāv situācijas, kad sabiedrības drošības prasību vai datu pārbaudes vai konkrēto lietas apstākļu dēļ ir jāveic pagaidu aizturēšana kā ārkārtas administratīvs pasākums. Komisijas priekšlikumā noteiktās procedūras samazina šādas situācijas līdz pieņemamam minimumam un paredz saprātīgus termiņus ar stingrām garantijām. Tādējādi priekšlikums nodrošina tiesas uzraudzību un regulāru aizturēšanas pārskatīšanu.

5. Juridiskā palīdzība

Jānodrošina, ka patvēruma meklētājam jau no paša sākuma ir maksimālas procesuālās garantijas. Jānodrošina, ka viņš var paļauties uz kvalitatīvu juridisko palīdzību, kas viņam dod iespēju saprast savas tiesības.

Speciālista palīdzība jānodrošina termiņā, kas ir mazāks nekā priekšlikumā paredzētās 72 stundas, kā tas noteikts arī tik bieži pieminētajā Eiropas Cilvēktiesību tiesas spriedumā, kas pieņemts lietā *Saadi* pret Apvienoto Karalisti spriedumā, uzskatot, ka termiņš, kas pārsniedz 48 stundas, ir *ECHR* 5. panta 2. punkta pārkāpums.

ANO Augstā komisāra bēgļu jautājumos iestāde (*UNHCR*) un citas specializētās nevalstiskās asociācijas ir tiesīgas apmeklēt centrus, kur pagaidām izvietoti patvēruma meklētāji, kurus nekad nedrīkst turēt kopā ar parastajiem ieslodzītajiem.

6. Mazāk aizsargātās grupas

Priekšlikums paredz nodrošināt tādu mazāk aizsargātu personu kā nepilngadīgie, invalīdi, cilvēku tirdzniecības, spīdzināšanas un sakropļošanas upuri, slimnieki u. c. īpašās vajadzības, lai tās tiktu identificētas jau no paša sākuma vai jebkurā patvēruma procedūras brīdī, tādējādi nodrošinot tiem nepieciešamo aprūpi.

Šī savlaicīgā adekvātā uzmanība ļaus paātrināt lietu izskatīšanu un izvairīties no krāpšanas.

Ir svarīgi, ka, vērtējot nepilngadīgā intereses, dalībvalstis īpaši ņem vērā turpmāk minētos faktorus:

a) ģimenes atkalapvienošanas iespējas;
b) nepilngadīgā etniskais, reliģiskais, kulturālais un valodnieciskais konteksts;
c) risks kļūt par cilvēku tirdzniecības upuri;
d) nepilngadīgā viedoklis, ņemot vērā tā vecumu un briedumu.

7. Tiesības būt pareizi informētiem sev saprotamā valodā

Lai patvēruma meklētāji labi zinātu savas tiesības, ir būtiski, ka viņus par tām informētu viņiem saprotamā valodā, proti, kā to interpretē Eiropas Cilvēktiesību tiesa, — tās tiek izskaidrotas vienkāršā valodā, bez specializētas terminoloģijas, un tādējādi dotu viņiem tiesiskas aizstāvības iespēju.

Secinājumi

Referents pilnībā atbalsta Komisijas priekšlikuma galveno mērķi „atbilstīgi starptautiskajām tiesībām nodrošināt augstākus standartus attieksmei pret patvēruma meklētājiem uzņemšanas nosacījumu jomā, kas garantētu cilvēka cienīgu dzīves līmeni".

Apzinoties, ka daudzi trūkumi patvēruma meklētāju uzņemšanas apstākļos ir saistīti ar spēkā esošo noteikumu atšķirīgu interpretāciju un piemērošanu dažādās dalībvalstīs, referents atbalsta Komisijas kontroles pilnvaru palielināšanu. Arī atzītās prakses apmaiņai starp dalībvalstīm vajadzētu veicināt lielāku konverģenci šo uzņemšanas standartu piemērošanā. Parlamentam ar tā Pilsoņu brīvību, tieslietu un iekšlietu komitejas starpniecību būtu jāievieš uzņemšanas centru apmeklējumu kalendārs.

Deputātu vairākumam Parlamentā, kurš cenšas uzlabot dokumentu, humānu rūpju vārdā vajadzētu noraidīt visus ierosinājumus, kas paredz ierobežot garantijas, kuras iekļautas Komisijas priekšlikumā un referenta iesniegtajos grozījumos.

Referents apzinās, ka priviliģētāka attieksme pret patvēruma meklētājiem, salīdzinot ar imigrantiem, kas vēlas iekļūt Eiropas Savienībā, var radīt visādu veidu nepamatotus patvēruma pieteikumus. Tehniski sarežģīti ir noteikt administratīvās sankcijas tiem, kas negodīgi vai nelikumīgi izmanto šo procedūru; tomēr patvēruma meklētājiem, kuri saņēmuši pienācīgu un juridisku palīdzību un kuri pieprasa starptautisku aizsardzību, lai arī necieš no vajāšanas, būtu jāuzņemas atbildība par kaitējumu vai negatīvām sekām, kas radies viņu administratīvajās attiecībās ar ES. Patvēruma pieteikumu izskatītājiem jācenšas procedūrā īstenot labticības princips. Tādā veidā viņi netieši un efektīvi veicinās arī pamatotu patvēruma pieteikumu labāku izskatīšanu. No otras puses, jaunā judikatūra apstiprina Komisijas priekšlikumā atbalstīto tēzi, ka lielāka uzmanība ir jāpievērš patvēruma pieteikumu un alternatīvās aizsardzības pieteikumu vienlaicīgu izskatīšanai.